

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU MESTA BREZNA ZA ROK 2020

V zmysle § 18f ods. 1 písmeno c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Brezna za rok 2020.

Odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Brezna za rok 2020 (ďalej len "stanovisko") som spracovala na základe spracovaného návrhu záverečného účtu mesta Brezna za rok 2020.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU MESTA BREZNA

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2020 je predložený na rokovanie mestského zastupiteľstva (MsZ) v zákonom stanovenej lehote, t.j. do 30. júna rozpočtového roka.

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2020 (ďalej len „návrh záverečného účtu“) je spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta

Návrh záverečného účtu bol verejne sprístupnený na úradnej tabuli mesta, na elektronickej úradnej tabuli a na webovom sídle mesta v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. V súlade s platnou právnou úpravou bolo vykonané pripomienkové konanie k návrhu záverečného účtu (neboli zaslané žiadne pripomienky).

3. Dodržanie povinnosti auditu zo strany mesta

Mesto si splnilo povinnosť podľa § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a dalo si overiť účtovnú závierku audítorom podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (§ 9 ods. 4).

2. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- b) bilanciú aktív a pasív,
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu,
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií,
- f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti,
- g) hodnotenie plnenia programov rozpočtu mesta.

Prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v členení podľa jednotlivých príjemcov je súčasťou časti B návrhu záverečného účtu pod názvom „Finančné usporiadanie vzťahov“.

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

B. ZOSTAVENIE ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Mesto pri zostavení návrhu záverečného účtu postupovalo podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovalo do záverečného účtu.

V súlade s § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy finančne usporiadalo svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu; ďalej usporiadalo finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

1. ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE

Podľa zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec má povinnosť zostaviť svoj rozpočet a pred schválením ho zverejniť zákonným spôsobom. Viacročný programový rozpočet mesta Brezno na roky 2020 – 2022 (ďalej len „rozpočet“) bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Brezne č. 226/2019 zo dňa 11.12.2019.

Mesto zostavilo rozpočet podľa § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Rozpočet bol zostavený a schválený ako prebytkový. Bežný rozpočet bol zostavený a schválený ako prebytkový a kapitálový rozpočet bol zostavený a schválený ako schodkový. Pri zostavovaní rozpočtu mesto plánovalo vykryť schodok kapitálového rozpočtu a výdavkové finančné operácie prebytkom bežného rozpočtu.

Zmeny rozpočtu sa v roku 2019 vykonávali v súlade s uznesením mestského zastupiteľstva č. 168/2016 zo 15.11.2016, na základe ktorého o zmenách rozpočtu mohol za určených podmienok rozhodnúť primátor mesta.

Mestské zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo 3 zmeny rozpočtu, o ktorých nemohol rozhodnúť primátor mesta:

- prvá zmena bola schválená dňa 26. februára 2020 uznesením č. 34/2020
- druhá zmena bola schválená dňa 20. mája 2020 uznesením č. 74/2020
- tretia zmena bola schválená dňa 16. septembra 2020 uznesením č. 155/2020

V roku 2020 boli vykonané zmeny rozpočtu rozpočtovými opatreniami v počte 329, o ktorých bolo písomne informované mestské zastupiteľstvo.

Rozpočtové hospodárenie mesta výrazne ovplyvnila pandémia súvisiaca so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19, ktorá zasiahla tak príjmovú ako aj výdavkovú časť rozpočtu.

Hospodárenie mesta v roku 2020 dokumentuje nasledovná tabuľka:

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu
Bežný rozpočet			
Bežné príjmy	16 839 810	17 452 505	17 452 508,48
Bežné výdavky	15 542 278	15 293 236	15 182 726,55
Prebytok bežného rozpočtu	1 297 532	2 159 269	2 269 781,93
Kapitálový rozpočet			
Kapitálové príjmy	4 929 941	2 457 442	2 457 440,69
Kapitálové výdavky	6 057 473	4 495 087	4 190 126,51
Schodok kapitálového rozpočtu	- 1 127 532	- 2 037 645	- 1 732 685,82
ROZPOČET			
Príjmy	21 769 751	19 909 947	19 909 949,17
Výdavky	21 599 751	19 788 323	19 372 853,06
PREBYTOK ROZPOČTU	+ 170 000	+ 121 624	+ 537 096,11
Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	170 500	1 740 660	1 707 985,47
Výdavkové finančné operácie	340 500	1 029 647	1 029 645,65
Rozdiel vo finančných operáciách	- 170 000	711 013	678 339,82

Hospodárenie mesta je možné porovnať s rokmi 2019 a 2018:

2019	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu
Bežný rozpočet			
Bežné príjmy	14 344 418	16 061 895	16 047 184,81
Bežné výdavky	13 891 139	15 710 712	15 589 320,75
Prebytok bežného rozpočtu	453 279	351 183	457 864,06
Kapitálový rozpočet			
Kapitálové príjmy	3 329 892	1 691 968	1 691 967,97
Kapitálové výdavky	5 828 128	4 973 200	4 853 288,30
Schodok kapitálového rozpočtu	- 2 498 236	- 3 281 232	- 3 161 320,33
ROZPOČET			
Príjmy	17 764 310	17 753 863	17 739 915,78
Výdavky	19 719 267	20 683 912	20 442 609,05
PREBYTOK ROZPOČTU	- 2 044 957	- 2 930 049	- 2 703 456,27
Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	2 392 522	3 707 669	3 582 146,75
Výdavkové finančné operácie	347 565	341 292	341 290,88
Rozdiel vo finančných operáciách	2 044 957	3 366 377	3 240 855,87

2018	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu
Bežný rozpočet			
Bežné príjmy	12 882 514	16 577 245	16 526 079,83
Bežné výdavky	11 114 655	14 165 434	14 070 411,82
Prebytok bežného rozpočtu	1 767 859	2 411 811	2 455 668,01
Kapitálový rozpočet			
Kapitálové príjmy	3 471 144	4 601 778	1 558 232,84
Kapitálové výdavky	4 884 536	6 171 676	3 128 114,79
Schodok kapitálového rozpočtu	- 1 413 392	- 1 569 898	- 1 569 881,95
ROZPOČET			
PREBYTOK ROZPOČTU	+ 354 467	+ 841 913	+ 885 786,06
Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	0	2 336 809	814 786,45
Výdavkové finančné operácie	347 467	362 481	362 479,46
Rozdiel vo finančných operáciách	- 347 467	1 974 328	452 306,99

(údaje sú uvedené v €)

Z porovnania hospodárenia mesta je možné vyvodit' niekoľko skutočností, ktoré sú dôležité pre nastavenie finančného manažmentu mesta v nasledujúcom období:

- po stagnácii bežných príjmov v roku 2019 mesto zaznamenalo rast bežných príjmov v roku 2020, ide o rast grantov a transferov;
- napriek rastu príjmov nerástla bežná spotreba, čo je výborná reakcia na moje odporúčania (v minulom období som na zvýšenie výdavkov bežného rozpočtu upozorňovala a odporúčala som ich znížiť),
- vďaka zvýšeniu bežných príjmov a zníženiu bežných výdavkov mesto dosiahlo prebytok bežného rozpočtu, z ktorého vykrylo schodok kapitálového rozpočtu a splátky návratných zdrojov financovania,
- odporúčam, aby mesto riešilo finančnú disproporciu medzi parametrami kapitálového rozpočtu a medzi rozsahom a počtom rozvojových programov, ktoré má mesto rozpočtované vo svojom programovom rozpočte, príčinou poddimenzovania kapitálového rozpočtu je aktuálny pokles vlastných zdrojov financovania, vysoká rozpracovanosť investícií ako dôsledok pandémie a zdĺhavých administratívnych postupov v rámci schvaľovania nenávratných finančných príspevkov, procesov verejného obstarávania, administratívnej finančnej kontroly a finančnej kontroly na mieste apod.).

1.1. PLNENIE ROZPOČTU PRÍJMOV

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy; kapitálového rozpočtu predstavovali najmä príjmy z predaja majetku. Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy a príjmami od obcí na činnosť spoločnej úradovne; kapitálové príjmy boli tvorené dotáciami, ktoré mesto získalo cez projekty Európskej únie.

Mesto v roku 2020 plnilo rozpočet príjmov nasledovne:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	16 839 810	17 452 505	17 452 508,48
Kapitálové príjmy	4 929 941	2 457 442	2 457 440,69

v porovnaní s rokmi 2019 a 2018:

2019	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	14 344 418	16 061 895	16 047 184,81
Kapitálové príjmy	3 329 892	1 691 968	1 691 967,97
2018	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	12 882 514	16 577 245	16 526 079,83
Kapitálové príjmy	3 471 144	4 601 778	1 558 232,84

(údaje sú uvedené v €)

Z porovnania je zrejmé, že bol dosiahnutý rast bežných príjmov, bežné príjmy boli naplnené nad ich schválenú úroveň, čo hodnotím veľmi kladne. Kapitálové príjmy sú vyššie ako po minulé roky, avšak opätovne sa nepodarilo dosiahnuť ich plánovanú úroveň schválenú v rozpočte na rok 2020.

Plnenie rozpočtu bežných príjmov

Bežné príjmy zahŕňajú vlastné príjmy (daňové a nedaňové) a cudzie príjmy (granty a transfery); ich plnenie bolo v roku 2020 nasledovné:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Daňové príjmy	10 407 723	10 004 682	10 004 682,96
Nedaňové príjmy	2 497 178	1 698 317	1 698 318,06
Granty a transfery	3 934 909	5 700 027	5 749 507,46

(údaje sú uvedené v €)

Plnenie bežných príjmov v rokoch 2019 až 2018 bolo nasledovné:

2019	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Daňové príjmy	9 454 675	9 504 024	9 504 027,83
Nedaňové príjmy	1 695 228	2 009 762	2 010 111,28
Granty a transfery	3 194 515	4 548 109	4 533 045,70
2018	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Daňové príjmy	8 285 360	8 775 528	8 775 530,57
Nedaňové príjmy	1 887 519	3 969 204	3 969 215,05
Granty a transfery	2 709 635	3 832 513	3 781 334,21

(údaje sú uvedené v €)

Z porovnania je zrejmé, že k zvýšeniu príjmov oproti minulosti došlo u daňových príjmov a grantov a transferov, pokles bol však zaznamenaný u daňových a nedaňových príjmov, u ktorých sa nedarí naplniť ani parametre schváleného rozpočtu. Vysoko sa podarilo prekročiť schválený rozpočet u grantov a transferov, čo malo za následok vyššie naplnenie celkového rozpočtu príjmov.

Daňové príjmy

Najväčší podiel na celkovom objeme daňových príjmov má výnos dane poukazovanej územnej samospráve zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu (ŠR). Jej vývoj od roku 2016 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2016	6 879 219 €	6 969 997 €
2017	6 400 000 €	6 627 557 €
2018	8 285 360 €	8 775 531 €
2019	7 942 000 €	8 046 822 €
2020	8 307 851 €	7 871 216 €

(údaje sú uvedené v €)

V dôsledku pandémie bol zaznamenaný pokles dane z príjmov fyzických osôb, v priebehu roka 2020 sa nedal tento pokles predvídať a nebolo možné ani plánovať výnosy z tejto dane. Daň z príjmov fyzických osôb poukazovaná obciam zo ŠR, tzv. podielová daň zo ŠR predstavovala v roku 2020 pre mesto 45,10 % z celkových skutočných bežných príjmov, v roku 2019 to bolo 62,48 %. Mestu bol poukázaný nižší objem dane z príjmov fyzických osôb ako bolo plánované. Porovnávajúc výnos dane s rokom 2019 došlo k poklesu o cca 200 tis. €, avšak s rokom 2018 došlo k jeho poklesu až o cca 900 tis. €.

Vývoj plnenia výnosu z miestnych daní a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad:

	Daň z pozemkov	Daň zo stavieb	Daň z bytov	Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad
Skutočnosť 2016	162 899 €	633 644 €	68 619 €	489 646 €
Skutočnosť 2017	165 666 €	625 520 €	71 326 €	516 828 €
Skutočnosť 2018	166 647 €	600 951 €	75 302 €	495 735 €
Skutočnosť 2019	147 385 €	622 098 €	73 654 €	486 422 €
Skutočnosť 2020	243 693 €	1 075 645 €	115 189 €	577 619 €

(údaje sú uvedené v €)

Z prehľadu je zrejmý nárast dane z nehnuteľností a to u všetkých daní. Vyšší ako za uplynulé obdobie je aj výnos z poplatku za komunálny odpad. Toto plnenie daňových príjmov je vynikajúce, najmä s ohľadom na vývoj podielovej dane zo štátneho rozpočtu. Dôvodom je iste aj väčší počet zdanených objektov a vyšší počet daňových subjektov.

V roku 2020 bolo zdanených celkom 30 550 objektov (v roku 2019 to bolo 28 574 objektov) s počtom daňových subjektov 8 664 (v roku 2019 to bolo 8 536 daňových subjektov).

Výber ostatných miestnych daní v roku 2020 v porovnaní s minulými rokmi dokumentuje nasledujúca tabuľka:

	2016	2017	2018	2019	2020
Daň za psa	18 475	18 270	18 028,22	16 604,63	14 553
Za nevýherné hracie automaty	1 200	1 100	1100,00	1 010,00	150
Za predajné automaty	683	698	675,00	675,00	544
Za ubytovanie	6 856	16 665	19 187	21 424,60	16 474
Za užívanie verejného priestranstva	64 864	71 576	78 537,04	87 548,55	89 424

(údaje sú uvedené v €)

Nedaňové príjmy

Zahŕňajú príjmy z podnikania a vlastníctva majetku a príjmy z administratívnych a iných poplatkov; ich plnenie bolo v roku 2020 nasledovné:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Z podnikania a vlastníctva majetku	1 604 971	527 909	527 906,59
Administratívne a iné poplatky	748 957	638 379	638 380,15
Úroky	7 000	74	74,96
Iné nedaňové príjmy	136 250	531 955	531 956,36

v porovnaní s rokmi 2019 - 2018

2019	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Z podnikania a vlastníctva majetku	584 581	869 531	869 529,80
Administratívne a iné poplatky	1 003 247	901 588	901 930,59
Úroky	100	6 569	6 569,67
Iné nedaňové príjmy	107 300	232 074	232 082,22
2018	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Z podnikania a vlastníctva majetku	811 331	2 656 561	2 656 562,07
Administratívne a iné poplatky	994 218	1 038 797	1 038 804,42
Úroky	500	32	32,71
Iné nedaňové príjmy	81 470	273 814	273 815,85

(údaje sú uvedené v €)

Pokles oproti minulým obdobiam bol zaznamenaný u príjmov z podnikania a vlastníctva majetku ako aj u administratívnych a iných poplatkov. Dôvodom je pandémia a tiež pokles príjmu z prenajatých lesných pozemkov, ktorý má mesto od vlastnej obchodnej spoločnosti LESY MESTA BREZNO s.r.o. – za rok 2020 – príjem za prenájom – 100 tis. € - lesné pozemky a 12 tis. € - ostatné pozemky (rok 2019 – príjem za prenájom – lesné pozemky 200 000 €, rok 2017 - 968 047,95 €, rok 2016 - 2 050 000 €).

Pozitívny je nárast iných nedaňových príjmov, ktorých rozpočtovaný objem sa podarilo vysoko prekročiť a to z dôvodu úhrady platieb za výrub drevín spojených s realizáciou II. etapy obvodu mesta Brezna (zostatok nevyčerpaných účelovo určených finančných prostriedkov sa vylučuje z prebytku bežného rozpočtu a v nasledujúcom období ich bude možné použiť len na náhradnú výsadbu drevín resp. v zmysle § 48 zákona č. 543/2020 Z.z. o ochrane prírody a krajiny).

Granty a transfery

Ide o príjmy získané v rámci sektoru verejnej správy, sú to príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, dotácie z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, z Banskobystrického samosprávneho kraja, účelové dary od fyzických a právnických osôb a iné dotácie. Najväčší objem týchto finančných prostriedkov je určený na financovanie základných škôl (ide o prostriedky zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy v školstve).

Schválený rozpočet grantov a transferov bol vysoko prekročený. V roku 2020 boli mestu poskytnuté transfery vo výške 5 697 212,48 €, čo je výrazný nárast v porovnaní s minulými rokmi (v roku 2019 - 4 533 045,70 €, v roku 2018 - 3 753 112,71 €, v roku 2017 - 3 571 792,43 €, v roku 2016 - 3 610 074 €).

V návrhu záverečného účtu je spracovaný podrobný prehľad o poskytnutých transferoch a grantoch pre mesto – je uvedený poskytovateľ, účel a aj poskytnutá suma. Najväčší objem z poskytnutých transferov predstavujú normatívne a nenormatívne finančné prostriedky určené najmä na financovanie školstva, avšak významný objem predstavujú aj transfery do oblasti sociálnej práce.

Plnenie rozpočtu kapitálových príjmov

Schválený rozpočet vlastných kapitálových príjmov (z predaja kapitálových aktív – pozemkov, budov a bytov) sa v priebehu roka upravoval na základe získaných príjmov z predajov majetku mesta.:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Príjem z predaja majetku	1 725 476	1 160 748	1 160 747,82
Tuzemské kapitálové granty a transfery	3 204 465	1 296 694	1 296 692,87

(údaje sú uvedené v €)

V roku 2020 získalo mesto kapitálové granty a transfery vo výške 1 296 692,87 €, konkrétne:

Poskytovateľ	Výška v €	Účel
MIRRI SR	446 937,26	Cyklotrasa Brezno - Valaská
MPRV SR	343 871,35	Rozšírenie kapacity MŠ ŠDC
MPRV SR	30 349,15	Rozšírenie kapacity MŠ Nálepko
MPRV SR	84 084,58	Margitin park
MPRV SR	1 710,00	Regenerácia zelene – Fr. Kráľa
MPRV SR	25 499,20	Regenerácia zelene – Malinovského
MPRV SR	7 741,17	Regenerácia zelene – 9. mája pri kostole
BBSK	65 920,16	Obnova Radnice
MDV SR	250 000,00	Cykloprístrešky
MDV SR	40 580,00	Cyklotrasa C3, C100

(údaje sú uvedené v €)

1.2. ČERPANIE ROZPOČTU VÝDAVKOV

Čerpanie výdavkov je priamo závislé na plnení príjmov (bežné výdavky) a na zdrojoch (kapitálové výdavky). Pozitívne hodnotím, že čerpanie bežných výdavkov bolo v súlade so schváleným bežným rozpočtom a že sa na základe zvýšenia bežných príjmov nepristúpilo k zvýšeniu bežných výdavkov. Na základe tohto prístupu bol dosiahnutý a aj vysoko prekročený rozpočtovaný prebytok bežného rozpočtu, z ktorého sa financoval schodok kapitálového rozpočtu a splátky návratných zdrojov financovania.

V roku 2020 boli výdavky čerpané nasledovne:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Bežné výdavky	15 542 278	15 293 236	15 182 726,55	99,28
Kapitálové výdavky	6 057 473	4 495 087	4 190 126,51	93,22

v porovnaní s rokmi 2019 - 2018:

2019	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Bežné výdavky	13 891 139	15 710 712	15 589 320,75	99,23
Kapitálové výdavky	5 828 128	4 973 200	4 853 288,30	97,59
2018	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Bežné výdavky	11 114 655	14 165 434	14 070 411,82	99,33
Kapitálové výdavky	4 884 536	6 171 676	3 128 114,79	50,69

(údaje sú uvedené v €)

Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov

Vývoj čerpania rozpočtu bežných výdavkov:

Rok	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť
2016	10 796 933 €	10 785 942 €
2017	11 851 286 €	12 028 711 €
2018	14 165 434 €	14 070 411 €
2019	15 710 712 €	15 589 320 €
2020	15 293 236 €	15 182 726 €

(údaje sú uvedené v €)

Na základe zhodnotenia vývoja čerpania rozpočtu bežných výdavkov za uplynulé roky možno konštatovať, že rast bežnej spotreby sa zastavil, dôvody sú v návrhu záverečného účtu uvedené.

Bežné výdavky boli v roku 2020 podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie čerpané nasledovne:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Mzdy, platy, OON	6 368 409	6 320 009	6 302 832,55	99,73
Poistné a príspevky do poisťovní	2 395 049	2 306 708	2 306 643,94	99,99
Tovary a služby	4 011 863	3 743 680	3 650 418,69	97,51
Bežné transfery	2 686 411	2 852 493	2 852 487,07	100,00
Splácanie úrokov	80 546	70 346	70 344,30	100,00

v porovnaní s uplynulými rokmi:

2019	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Mzdy, platy, OON	5 521 784	5 803 057	5 769 795,56	99,43
Poistné a príspevky do poisťovní	2 206 062	2 216 294	2 216 226,79	99,99
Tovary a služby	3 618 230	4 311 746	4 228 626,95	98,07
Bežné transfery	2 448 733	3 301 591	3 296 649,27	99,85
Splácanie úrokov	96 330	78 024	78 022,18	100,00
2018	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Mzdy, platy, OON	4 569 997	5 110 105	5 110 088,42	100,00
Poistné a príspevky do poisťovní	1 752 369	1 972 376	1 972 296,43	100,00
Tovary a služby	2 527 729	3 992 290	3 897 660,99	97,63
Bežné transfery	2 150 847	3 011 095	3 010 799,28	100,00
Splácanie úrokov	113 713	79 568	79 566,70	100,00

(údaje sú uvedené v €)

K nižšiemu čerpaniu bežných výdavkov došlo u všetkých položiek tovarov a služieb, u bežných transferov, vyššie čerpanie bolo zaznamenané len u výdavkov na platy a odmeny zamestnancov.

Čerpanie bežných výdavkov je v záverečnom účte podrobne komentované aj podľa jednotlivých funkcií, ktoré samospráva mesta zabezpečuje (funkčná klasifikácia).

Čerpanie rozpočtu kapitálových výdavkov

V záverečnom účte je kvalitne spracovaný prehľad čerpania kapitálových výdavkov podľa ekonomickej klasifikácie a podľa funkčnej klasifikácie.

V roku 2020 bol schválený rozpočet kapitálových výdavkov vo výške 6 057 473 €, tento rozpočet bol v rámci procesu schvaľovania zmien rozpočtu upravený na sumu 4 495 087 €. Skutočnosť čerpania kapitálových výdavkov bola 4 190 126,51€.

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Nákup pozemkov a nehmotných aktív	289 538	408 243	408 241,66
Nákup budov, objektov alebo ich častí	54 015	180 281	180 281,20
Nákup strojov, prístrojov a zariadení	350 434	72 225	72 224,00
Nákup dopr. prostriedkov	13 000	0	0,00
Projektová dokumentácia	10 103	477 950	455 669,74
Realizácia stavieb	4 565 511	2 874 941	2 594 938,95
Rekonštrukcie a modernizácia strojov a zariadení	80 000	36 018	36 017,50
Ostatné kapitálové výdavky	0	17 024	14 349,57
Kapitálové transfery	694 872	428 405	428 403,89
CELKOM	6 057 473	4 495 087	4 190 126,51

(údaje sú uvedené v €)

Schválený rozpočet kapitálových výdavkov sa nepodarilo vyčerpať z objektívnych dôvodov (pandémia a s ňou spojené dopady na investičnú výstavbu). Z prehľadu čerpania kapitálových výdavkov podľa ekonomickej klasifikácie k nižšiemu čerpaniu schváleného rozpočtu došlo pri rozpočtových položkách:

- nákup strojov, prístrojov a zariadení
- nákup dopravných prostriedkov
- realizácia stavieb
- rekonštrukcia a modernizácia strojov a zariadení
- kapitálové transfery.

a naopak k vyššiemu čerpaniu došlo pri rozpočtových položkách:

- nákup pozemkov a budov
- projektová dokumentácia.

V roku 2020 sa realizovalo 102 rozvojových programov, v tom sú zahrnuté investičné akcie, nákupy kapitálových aktív, obstaranie projektovej dokumentácie a kapitálové transfery. Napriek pretrvávajúcej pandémie a jej dôsledkom odporúčam sústrediť pozornosť na dokončovanie rozvojových projektov. Rovnako odporúčam nastaviť finančný manažment zdrojov k zadávaniu projektov a k rozpracovanosti rozvojových programov. Výška vlastných zdrojov je minimálna a aj z tohto dôvodu mesto v roku 2020 pristúpilo k schváleniu návratných zdrojov financovania na realizáciu plánovaných rozvojových programov.

Finančné riadenie investícií je z uvedeného dôvodu veľmi dôležité, pretože čerpanie kapitálových výdavkov, t. j. realizácia plánovaných rozvojových programov je závislá od zdrojov, ktorými sú v súčasnosti len kapitálové dotácie z rozpočtu EÚ a ŠR a prebytok bežného rozpočtu v priebehu rozpočtového roka. S vlastnými zdrojmi, ktorými sú rezervný fond a prebytok rozpočtu, sa v momentálnej situácii nedá počítať a znižujú sa aj možnosti realizácie návratných zdrojov financovania.

Tvorba rezervného fondu v roku 2020 bola schválená zastupiteľstvom vo výške 253 252,32 €, čerpanie na kapitálové výdavky bolo vo výške 155 311,98 €. Zostatok rezervného fondu, ktorý prechádza do roku 2021 je vo výške 97 940,34 €.

1.3. FINANČNÉ OPERÁCIE

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.

Príjmové finančné operácie v roku 2020:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Z ostatných finančných operácií	0	537 584	504 910,08
Tuzemské úvery, pôžičky	170 500	1 203 076	1 203 075,39

(údaje sú uvedené v €)

Cez príjmové finančné operácie sa v roku 2020 zapojili do rozpočtu

- nevyčerpané účelovo určené prostriedky (265 844,33 € + 63 713,16 €),
- finančné prostriedky čerpané z fondu opráv a údržby bytov (1 088,68€),
- prostriedky rezervného fondu (238 632,47 €),
- úverové prostriedky zo ŠFRB (80 902,41 €),
- prostriedky z návratnej finančnej výpomoci (434 276 €),
- prostriedky kontokorentného úveru (687 896,98 €).

Výdavkové finančné operácie v roku 2020:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Účasť na majetku	0	0	0
Splácanie domácej istiny	340 500	1 029 647	1 029 645,65

(údaje sú uvedené v €)

Cez výdavkové finančné operácie sa uhradili splátky istiny návratných zdrojov financovania:

- z úveru na Dostavbu a stavebné úpravy zimného štadióna (z r. 2005) 159 255,98 €
- z úveru na Dostavbu a stavebné úpravy zimného štadióna (z r. 2009) 100 420,80 €
- z úveru ŠFRB na výstavbu 23 b.j. Mazorník 11 455,45 €
- z úveru ŠFRB na výstavbu bytov Nálepková 16 683,15 €
- z úveru ŠFRB na výstavbu 24 b.j. ŠLN 20 573,97 €
- z úveru ŠFRB na výstavbu Dom seniorov a denný stacionár 27 015,64 €
- z prevzatého úveru HOTEL ĎUMBIER s.r.o. 6 343,68 €

Cez výdavkové finančné operácie mesto uhradilo aj splátky „ročného úveru“, ktorý bol zastupiteľstvom schválený vo výške 900 000 €, ktorý čerpaný vo výške 687 796,98 €EUR a v tejto sume bol aj splatený a to do konca roka 2020.

1.4. VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Výsledok rozpočtového hospodárenia sa zisťuje po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledok rozpočtového hospodárenia môže byť prebytok alebo schodok jej rozpočtu; podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy; prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu, schodkom rozpočtu je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu. Pod príjmami a výdavkami rozpočtu sa chápu bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet); súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu nie sú finančné operácie.

Hospodárenie mesta v roku 2020 dokumentuje nasledovná tabuľka:

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu
Bežný rozpočet			
Bežné príjmy	16 839 810	17 452 505	17 452 508,48
Bežné výdavky	15 542 278	15 293 236	15 182 726,55
Prebytok bežného rozpočtu	1 297 532	2 159 269	2 269 781,93
Kapitálový rozpočet			
Kapitálové príjmy	4 929 941	2 457 442	2 457 440,69
Kapitálové výdavky	6 057 473	4 495 087	4 190 126,51
Schodok kapitálového rozpočtu	- 1 127 532	- 2 037 645	- 1 732 685,82
ROZPOČET			
Príjmy	21 769 751	19 909 947	19 909 949,17
Výdavky	21 599 751	19 788 323	19 372 853,06
PREBYTOK ROZPOČTU	+ 170 000	+ 121 624	+ 537 096,11
Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	170 500	1 740 660	1 707 985,47
Výdavkové finančné operácie	340 500	1 029 647	1 029 645,65
Rozdiel vo finančných operáciách	- 170 000	711 013	678 339,82

(údaje sú uvedené v €)

Mesto v roku 2020 hospodáril s prebytkom bežného rozpočtu vo výške 2 269 781,93 €. Z prebytku bežného rozpočtu v priebehu roka financovalo schodok kapitálového rozpočtu vo výške - 1 732 685,82 €.

Celkovo hospodárenie mesta skončilo v roku 2020 s prebytkom rozpočtu vo výške + 537 096,11 €; takto vykázaný prebytok rozpočtu je zistený v súlade s § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Je potrebné uviesť, že v tomto prebytku sú zahrnuté nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu vo výške 1 085 861,84 €.

Podľa §16 ods. 6 a 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ak možno použiť v rozpočtovom roku v súlade s osobitným predpisom nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, tieto nevyčerpané prostriedky sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu z tohto prebytku vylučujú.

Podľa § 10 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sú súčasťou rozpočtu mesta aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Mesto k 31.12.2020 vykazuje rozdiel medzi príjmovými a výdavkovými finančnými operáciami vo výške 678 339,82 €.

Na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu a zostatku finančných operácií sa vylučujú nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo ŠR, z rozpočtu EÚ alebo na základe osobitného predpisu, vo výške 1 085 861,84 €. Tieto prostriedky budú použité v nasledujúcom rozpočtovom roku 2021 v súlade s ustanovením § 8 odsek 4 a 5 zákona č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozdiel medzi prebytkom rozpočtu spolu so zostatkom finančných operácií a nevyčerpanými účelovo určenými finančnými prostriedkami je zostatok finančných prostriedkov vo výške 129 574,09 €.

Zostatok finančných prostriedkov vo výške 129 574,09 € je určený ako prídelenie do rezervného fondu v roku 2021.

2. BILANCIA AKTÍV A PASÍV

Z bilancie aktív a pasív je zrejmy vyšší podiel neobežného majetku oproti obežnému majetku v aktívach mesta. Oproti minulému roku mesto zaznamenalo nárast majetku, čo je veľmi priaznivý ukazovateľ; tento nárast bol zaznamenaný u neobežného majetku, menovite dlhodobého hmotného majetku a tiež u obežného majetku.

AKTÍVA - NÁZOV	POČIATOČNÝ STAV k 1.1.2020	KONEČNÝ STAV k 31.12.2020	PASÍVA - NÁZOV	POČIATOČNÝ STAV k 1.1.2020	KONEČNÝ STAV k 31.12.2020
Neobežný majetok, v tom:	35 991 197	36 625 807	Vlastné imanie	37 537 996	39 610 766
Dlhodobý nehmotný majetok	59 371	56 701	Závazky, z toho najmä:	6 995 699	6 717 116
Dlhodobý hmotný majetok	31 305 412	31 942 692	Dlhodobé záväzky zo sociálneho	13 207	16 845
Dlhodobý finančný majetok	4 626 414	4 626 414	Ostatné dlhodobé záväzky	2 374 899	2 246 056
Obežný majetok, v tom:	27 295 781	28 254 043	Dodávatelia	1 505 783	881 605
Zásoby	8 548	2 240	Bankové úvery	2 267 104	2 434 894
Zúčtovanie transferov	25 663 512	25 975 220	Rezervy krátkodobé	3 440	4 500
Pohľadávky	676 046	753 873	Prijaté preddavky	169 170	168 873
Finančný majetok	947 675	1 522 710	Iné záväzky	200 169	89 387
Časové rozlíšenie	40 206	36 486	Časové rozlíšenie	18 713 224	18 793 489
AKTÍVA CELKOM	63 327 184	64 916 336	PASÍVA CELKOM	63 327 184	64 916 336

(údaje sú uvedené v €)

Mesto veľmi podrobne zdôvodnilo pohyb aktív podľa jednotlivých druhov majetku a to tak pri prírastkoch ako aj pri úbytkoch majetku.

2.1. BILANCIA POHLÁDÁVOK

Vývoj pohľadávok má progresívny charakter a to napriek skutočnosti, že sa vymáhaniu pohľadávok zo strany mesta venuje maximálna pozornosť.

Prehľad vývoja pohľadávok za roky 2016 – 2020:

Rok	Pohľadávky celkom
2016	1 167 591
2017	1 202 759
2018	1 489 261
2019	1 364 462
2020	1 509 302

(údaje sú uvedené v €)

Mesto za rok 2020 zaznamenalo zníženie stavu pohľadávok v lehote splatnosti, avšak stav pohľadávok po lehote splatnosti sa dostal na úroveň roku 2018.

Vývoj pohľadávok podľa lehoty splatnosti:

Rok	Pohľadávky v lehote splatnosti	Pohľadávky po lehote splatnosti
2016	172 730	861 994
2017	167 318	1 035 441
2018	164 619	1 324 642
2019	205 978	1 158 484
2020	185 532	1 323 770

(údaje sú uvedené v €)

Situáciu v oblasti vymáhania pohľadávok ovplyvnila aj pandémia a tak z mojej strany môžem len odporučiť, aby mesto naďalej venovalo náležitú pozornosť pohľadávkam, pretože v situácii, v akej sa mesto nachádza nie je možné, aby pokračoval rast pohľadávok, naopak bolo by žiaduce pre hospodárenie mesta, keby sa podarilo pohľadávky vymôcť, aby sme zvýšili objem príjmov do rozpočtu mesta.

Daňové pohľadávky

Vývoj daňových pohľadávok – nedoplatkov za uplynulé roky:

	2016	2017	2018	2019	2020
Daň z nehnuteľností	236 146	288 356	254 440	329 530	465 538
Daň za psa	5 161	4 797	3 871	4 943	3 907
Daň za verejné priestranstvo	1 885	2 797	4 473	5 402	6 677
Daň za nevýherné hracie automaty	0	0	0	0	667
Daň za predajné automaty	0	0	0	0	0
Daň za ubytovanie	65	139	77	593	107
Poplatok za KO	362 156	366 219	389 037	422 063	450 832
Celkom	605 413	662 308	651 821	762 531	927 728

(údaje sú uvedené v €)

Vývoj daňových pohľadávok je dlhodobý zlý, opätovne narástli nedoplatky na dani z nehnuteľnosti a tiež na poplatok za komunálny odpad. Dôvodom je aj pandémia a jej ekonomické dopady. Rast pohľadávok spôsobilo aj zvýšenie daní a poplatkov od 01.01.2020 v zmysle schválených VZN.

Mesto predpokladá, že sa situácia zlepší a že najmä po uvoľnení možnosti vymáhania daňových nedoplatkov, sa výška nedoplatkov v rámci exekučných konaní zníži. Mesto v porovnaní s minulým rokom vymohlo viac daňových pohľadávok - 49 726,37 € (rok 2019 len 10 601,74 €). V roku 2020 bolo ukončených 148 exekučných konaní (81 v roku 2019) a k 31.12.2020 ostalo 520 neukončených exekučných konaní (636 v roku 2019).

Nedaňové pohľadávky

Kladne hodnotím vývoj nedaňových pohľadávok, ktorý má za posledné obdobie troch rokov klesajúci trend. Mesto eviduje k 31.12.2019 nedaňové pohľadávky vo výške 581 571,62 € (k 31.12.2019 to bolo 601 931,31 € a k 31.12.2018 to bolo 837 440 €).

Výška pohľadávok na nájomnom a cenách služieb spojených s užívaním bytov je evidovaná k 31.12.2020 v celkovej výške 246 769,88 € (k 31.12.2019 to bolo 234 511,69). Pohľadávky za nájom bytov a služieb spojených s nájomom sa týka celkovo 127 nájomníkov, z toho 23, ktoré sú v štádiu vymáhania.

Výška pohľadávok na nájomnom a cenách služieb spojených s užívaním nebytových priestorov je evidovaná k 31.12.2020 v celkovej výške 79 189,60 € (k 31.12.2019 to bolo 66 144,29 €). Oproti roku 2019 sa výška pohľadávok za nájom nebytových priestorov a služby spojené s užívaním nebytových priestorov zvýšila. Pohľadávky k 31.12.2020 sú vedené celkovo v 9 nájomných vzťahoch, ktoré sú v štádiu vymáhania. Ostatné pohľadávky sú krátkodobé, a vznikli aj v dôsledku pandémie a splácajú sa priebežne.

Mesto s uvedenými pohľadávkami dlhodobo pracuje. Všetkým nájomníkom už pri prvom nezaplatení nájomného zasiela výzvu. Pri dlhodobom neplatení nájomného sú zasielané upomienky vo forme pokusov o mimosúdnu pokonávku, ktorej súčasťou je aj hrozba výpovede z nájmu a uzatváranie dohôd o splátkach. Z dôvodu nereagovania na doručení výzvu bola v roku 2020 doručená 6 nájomníkom výpoveď z nájmu a u 12 nájomníkov bola podaná žaloba na vypratanie bytu. Návrh na exekúciu v roku 2020 bol podaný v 5 prípadoch. Osobitným prípadom sú pohľadávky voči spoločnostiam, ktoré sú v likvidácii (prípadne v konkurze) a k vysporiadaniu týchto pohľadávok bude možné pristúpiť až po vykonaní ich likvidácie a to z dôvodu, že spoločnosti nedisponujú dostatočným majetkom, ktorým by mohli pokryť dlžnú čiastku.

Mesto eviduje aj pohľadávky na nájomnom za pozemky a to vo výške 22 517,51 € (k 31.12.2019 to bolo 20 411,26 €).

2.2. BILANCIA ZÁVÄZKOV

Mesto eviduje záväzky v celkovej hodnote 6 717 116 € (v roku 2019 to bolo 6 995 699 € a v roku 2018 to bolo 6 383 143 €). Ide najmä o

- dlhodobé úvery vo výške 1 731 068 €
- úvery zo ŠFRB 839 857 €
- krátkodobé záväzky vo výške 881 605 €.

Najvyššie záväzky sú evidované voči spoločnostiam:

SWIETELSKY	165 942,80
DAFFER, s.r.o	177 388,50
METROSTAV DS, a. s.	364 507,91

(údaje sú uvedené v €)

Všetky záväzky voči dodávateľom sú v lehote splatnosti, vyplývajú z uzatvorených zmlúv, potvrdených objednávok a doručených faktúr.

3. PREHĽAD O STAVE A VÝVOJI DLHU

Podmienky na prijatie návratných zdrojov financovania sú upravené v ustanovení §17 ods.6 zákona č. 583/2004 Z. z. Podľa citovaného ustanovenia obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

- a) celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- a) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

pričom platí, že obe podmienky musia byť splnené súčasne.

Prehľad o návratných zdrojov financovania mesta so stavom k 31.12.2020:

Číslo zmluvy	Dátum podpisu	Splatnosť	Schválená výška v €	Účel	Zostatok k 31.12.2020 v €
11/101/06	15.10.2009	01.06.2025		Reštrukturalizácia úveru	491 311,16
11/101/05	08.09.2005	25.07.2030	3 632 742,48	Zimný štadión	484 451,42
11/018/06	30.04.2009	25.07.2030	192 524,73	Hotel Ďumbier	60 436,72
11/023/09	15.10.2009	14.10.2029	2 100 000,00	Zimný štadión Prestavba a nadstavba ZŠ P2 Rekonštrukcia námestia III. etapa	960 889,20
600/416/2018	14.11.2018	2049	870 500,00	Dom seniorov a denný stacionár	821 437,00
603/1127/2002	21.04.2002	15.07.2032	337 183,83	nájomný dom - 23 b.j. MPČĽ	187 022,01
603/646/2007	07.06.2007	15.09.2037	515 833,50	nájomný dom - 39 b.j. Nálepková	309 297,36
600/39/2018	08.06.2018	15.08.2048	655 200,00	nájomný dom - 24 b.j. ŠLN	611 284,92
600/40/2018	08.06.2018	15.08.2038	34 550,00	TV - 24 b.j. ŠLN	30 880,91
158/CC/20	11.03.2020	28.02.2021	900 000,00	kontokorent	0
687/2020 - int.	25.09.2020	2027	434 276,00	Návratná fin. výpomoc	434 276
SPOLU					4 391 286,70

Podľa §17 ods.7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. celkovú sumu dlhu obce tvorí súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania a súhrn záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu a z Fondu na podporu umenia, úveru poskytnutého zo ŠFRB a z Environmentálneho fondu, návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume

nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak obec vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Stav a vývoj dlhu a podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania za posledné obdobie:

Rok	Celková suma dlhu v €	Suma ročných splátok vrátane výnosov v €	Skutočné bežné príjmy predchádzajúceho roka/ Skutočné bežné príjmy predchádzajúceho roka bez transferov v €	§17 ods.6 písm. a) (v %)	§17 ods.6 písm. b) (v %)
2011	5 247 597	492 846	9 909 181	45,60	4,58
2012	5 423 354	506 591	9 736 473	48,46	4,80
2013	4 998 369	581 249	10 057 835	42,93	5,39
2014	3 917 108	567 052	10 445 004	37,50	5,06
2015	3 327 191	837 160	11 689 841	28,46	7,16
2016	3 068 022	525 004	12 557 745/ 8 961 521	24,43	5,86
2017	2 799 867	496 485	13 316 387/ 9 706 313	21,03	5,12
2018	3 223 302	395 129	14 164 622/ 10 534 730	22,71	3,75
2019	3 115 374	411 588	16 526 080/ 11 918 430	18,85	3,45
2020 – stav k 31.12.2020	2 431 365	1 098 701	16 047 185/ 11 514 139	15,15	9,54
2021 – stav k 31.3.2021	4 391 774	432 691	17 452 508/ 11 703 001	25,16	3,7

4. ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPEVKOVEJ ORGANIZÁCIE

Mesto má zriadenú jednu príspevkovú organizáciu – Technické služby Brezno. Záverečný účet obsahuje strohé údaje o hospodárení tejto príspevkovej organizácie. Vzhľadom k výške príspevku a k činnostiam, ktoré táto organizácia pre mesto zabezpečuje odporúčam, aby sa do budúcnosti v tejto časti venovala hospodáreniu príspevkovej organizácii väčšia pozornosť.

Mesto svojej príspevkovej organizácii poskytlo príspevok na prevádzku a príspevok na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku:

Príspevková organizácia	Bežný príspevok		Kapitálový príspevok	
	rozpočet	čerpanie	rozpočet	čerpanie
Technické služby	2 204 437,59	2 204 437,59	428 403,89	428 403,89

(údaje sú uvedené v €)

Odporúčam uvádzať čerpanie príspevku na prevádzku v členení podľa funkčnej klasifikácie, aby záverečný účet obsahoval údaje o tom, aké samosprávne činnosti a verejnoprospešné služby a za akú hodnotu táto príspevková organizácia poskytuje mestu (verejné osvetlenie, komunálny odpad, údržba miestnych komunikácií, šport, kultúra apod.).

Hospodárenie príspevkovej organizácie za hlavnú činnosť v roku 2020 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi:

	Technické služby - 2017	Technické služby - 2018	Technické služby - 2019	Technické služby - 2020
Náklady	3 462 756	4 103 784	4 411 478	3 820 843,83
Výnosy, v tom :	3 468 573	4 142 145	4 458 501	3 863 286,55
Vlastné	354 791	349 287	2 410 675	171 967,31
Príspevok od zriaďovateľa	1 906 930	2 405 930	2 547 076	3 601 760,10
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	5 817	38 360	46 995	42 442,72

(údaje sú uvedené v €)

Hospodárenie príspevkovej organizácie za podnikateľskú činnosť v roku 2020 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi:

	Technické služby - 2017	Technické služby - 2018	Technické služby - 2019	Technické služby - 2020
Náklady	371 046,31	477 680,46	498 692,03	431 883,70
Výnosy	444 876,14	482 291,51	499 193,46	436 195,05
Výsledok hospodárenia (po zdanení)	59 356,65	4 513,73	382,29	3 738,74

(údaje sú uvedené v €)

Technické služby mesta Brezna dosiahli kladný výsledok hospodárenia tak v hlavnej ako aj podnikateľskej činnosti. V prípade, ak by boli Technické služby mesta Brezna obchodnou spoločnosťou, založenou za účelom dosahovania zisku, tak by bolo dosiahnutie kladného výsledku hospodárenia hodnotené pozitívne. Technické služby mesta Brezna sú zriadené ako príspevková organizácia mesta, ktorá nemá hospodáriť za účelom dosahovania zisku. Platí rozpočtové pravidlo, že ak je výsledok hospodárenia kladný, tento nemôže byť dosiahnutý nesplnením úloh, obmedzovaním alebo zhoršovaním kvality služieb, alebo zmenou podmienok, za ktorých boli záväzné limity príspevkovej organizácii určené. Príspevková organizácia má povinnosť uhrádzať výdavky na prevádzku, opravy a údržbu hmotného majetku, ako aj na obstaranie hmotného a nehmotného majetku z vlastných zdrojov a z príspevku od zriaďovateľa, pričom vlastné zdroje má používať prednostne. Zriaďovateľ má poskytnúť príspevkovej organizácii príspevok na prevádzku v takej výške, aby jej rozpočet bol vyrovnaný a môže jej krátiť alebo zvýšiť príspevok pri nedodržaní alebo zmene podmienok, za ktorých bol určený finančný vzťah medzi ním a príspevkovou organizáciou. Príspevková organizácia má povinnosť vykonať po uplynutí rozpočtového roka zúčtovanie finančných vzťahov s rozpočtom zriaďovateľa. Na tieto rozpočtové pravidlá je potom nastavená aj tvorba zákonného rezervného fondu príspevkovej organizácie, ktorý je možné použiť na vykrytie straty z predchádzajúcich rokov.

Novela zákona č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov potvrdila účtovný charakter výsledku hospodárenia v príspevkových organizáciách ako aj účtovný charakter rezervného fondu a zrušila tvorbu rezervného fondu. Výsledok hospodárenia z hlavnej aj podnikateľskej činnosti bude v zmysle Metodického usmernenia MF/020324/202-352 o účtovaní výsledku hospodárenia v príspevkových organizáciách preúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia z minulých rokov ako zmena metódy účtovania podľa § 7 zákona č. 431/12002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Zároveň k 1.1.2021 bude preúčtovaný zostatok Zákonného rezervného fondu vo výške 20 476,43 EUR v prospech účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

5. PREHĽAD O POSKYTNUTÝCH DOTÁCIÁCH

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy návrh záverečného účtu obsahuje aj podrobný prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 cit. zákona v členení podľa jednotlivých príjemcov. Mesto poskytlo dotácie v súlade s cit. zákonom a s VZN o poskytovaní dotácií a členských príspevkov fyzickým a právnickým osobám – podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný a verejnoprospešný účel.

6. ÚDAJE O PODNIKATELSKEJ ČINNOSTI

Návrh záverečného účtu mesta Brezna obsahuje údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti, pretože mesto od 1. júla vykonáva na základe živnostenského oprávnenia OU-BR-OZP-2015/004696-2 zo 16. 06. 2015 podnikateľskú činnosť.

Príjmy a výdavky na podnikateľskú činnosť mesto od 1.1.2019 rozpočtuje, údaje spolu s údajmi o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti mesta sú uvedené v návrhu záverečného účtu.

7. HODNOTENIE PROGRAMOV ROZPOČTU

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet na rok 2020 zostavený ako programový rozpočet; výdavky rozpočtu mesta boli alokované do príslušných programov, ktoré sa vnútorne členili na podprogramy, prvky a projekty. Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít (prác, činností a dodávok) má definovaný svoj zámer a cieľ, pričom zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom. Hodnotenie programov v návrhu záverečného účtu je na úrovni slovného uvedenia plnenia či neplnenia jednotlivých programov mesta, vrátane jeho prvkov a projektov.

ZÁVER

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2020 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh záverečného účtu mesta Brezna za rok 2020 bol zverejnený v súlade s § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Riadna účtovná závierka k 31.12.2020 bola overená audítorom v súlade so všeobecne-záväznými právnymi predpismi.

ING. INGRID KONEČNÁ VEVERKOVÁ
HĽAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA BREZNA